

Κλιμάκιο Προληπτικού Ελέγχου Δαπανών στο Τμήμα 7

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ VII ΤΜΗΜΑ (Γ' ΔΙΑΚΟΠΩΝ)
ΠΡΑΞΗ 242/2013**

Αποτελούμενο από την Πρόεδρό του, Γεωργία Τζομάκα, Σύμβουλο και τα μέλη, Ελένη Σκορδά (εισηγήτρια) και κωλυομένων των λοιπών Παρέδρων, την εισηγήτρια Πελαγία Δοξάκη. Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 30 Ιουλίου 2013, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτροπής του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό ΧΧΧ και του Δήμου ΧΧΧ, αν πρέπει να θεωρηθεί το 46, οικονομικού έτους 2013, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ως άνω Δήμου.

**Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου
και
Έλαβε υπόψη**

Τη 210/12.7.2013 έγγραφη γνώμη του Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντωνίου Νικητάκη, σύμφωνα με την οποία το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

1. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό ΧΧΧ, με την 16/14.5.2013 πράξη της, αρνήθηκε να θεωρήσει το 46, οικονομικού έτους 2013, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου ΧΧΧ, το οποίο αφορά στην καταβολή ποσού 24.600 ευρώ στη φερόμενη ως δικαιούχο εταιρεία με την επωνυμία «ΧΧΧ», ως αμοιβή της για την εκτέλεση εργασιών προετοιμασίας φακέλου, προκειμένου να ενταχθεί και να χρηματοδοτηθεί από το επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΠΠΕΡΑΑ το έργο «Ολοκλήρωση έργου πρώτου τμήματος α' φάση αποχέτευσης & ΒΙΟΚΑ ευρύτερης περιοχής ΧΧΧ πρόσκληση 2.7». Ως αιτιολογία της άρνησής της, η Επίτροπος προέβαλε ότι η εντελλόμενη δαπάνη είναι μη νόμιμη, διότι για την ανατεθείσα εργασία, η οποία αποτελεί παροχή υπηρεσιών που εμπίπτει στο ρυθμιστικό περιεχόμενο του ν. 3316/2005, δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του νόμου αυτού και συγκεκριμένα: α) δεν πραγματοποιήθηκε ανοικτός ή κλειστός διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου, β) δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της απευθείας ανάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 2, 3 και 4 του ν. 3316/2005 δεδομένου ότι δεν προκύπτει περίπτωση επείγουσών αναγκών για την οποία έχει προηγουμένως γνωμοδοτήσει το αρμόδιο τεχνικό συμβούλιο, γ) δεν προσκλήθηκαν για διαπραγμάτευση τρεις τουλάχιστον υποψήφιοι και δ) το ποσό της καταρτισθείσας σύμβασης υπερβαίνει το τιθέμενο από τις ως άνω διατάξεις όριο των 15.000,00 ευρώ. Ο Δήμος ΧΧΧ, με το 8590/3.6.2013 έγγραφό του επανυπέβαλε στην Επίτροπο, για θεώρηση, το επίμαχο ένταλμα, ισχυριζόμενος ότι οι ανατεθείσες υπηρεσίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3316/2005, καθόσον πρόκειται για διοικητικές και οικονομικές διαδικασίες κατάρτισης φακέλου για την επανένταξη του ως άνω έργου σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα και οι οποίες δεν συνεχονται με τις διαδικασίες τεχνικής υποστήριξης των διαγωνισμών ανάθεσης των έργων και των μελετών. Σε κάθε περίπτωση οι ανωτέρω εργασίες νομίμως ανατέθηκαν απευθείας, αφού δεν υπερβαίνουν το όριο των 20.000,00 ευρώ (άρθρο 83 του ν. 2362/1995 και 35130/739/9.8.2010 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών). Η Επίτροπος, ωστόσο, ενέμεινε στην άρνησή της να θεωρήσει το ανωτέρω χρηματικό ένταλμα με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως απευθύνεται, με την από 20.6.2013 έκθεσή του ο ήδη αναπληρωτής Επίτροπος, προς το Κλιμάκιο τούτο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4129/2013 (ΦΕΚ Α' 52/2013) σε συνδυασμό με την ΦΓ8./22431/6.10.2004 (ΦΕΚ Β', 1620) κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις ΦΓ8./52557/6.12.2006 (ΦΕΚ Β', 62/25.1.2007) και ΦΓ8./22043/4.4.2012 (ΦΕΚ Β', 1213/11.4.2012) όμοιες.

2. Ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (Δ.Κ.Κ.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114), ορίζει, στο άρθρο 209, ότι: «1. (...) 2. Η παροχή των κάθε είδους υπηρεσιών προς τους φορείς της προηγούμενης παραγράφου, πλην αυτών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α'), ρυθμίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών. 3. Με απόφαση της δημορχιακής επιτροπής (...)

επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας περί εκπόνησης μελετών, η απευθείας ανάθεση της εκπόνησης μελέτης του Δήμου (...) σε πτυχιούχο μελετητή ή μελετητικό γραφείο Α' ή Β' τάξης πτυχίου, εφόσον η προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των σταδίων της μελέτης δεν υπερβαίνει σε ποσοστό το τριάντα τοις εκατό (30%) του ανώτατου ορίου αμοιβής πτυχίου Α' τάξης που κάθε φορά ισχύει για την αντίστοιχη κατηγορία μελέτης (...) 9. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες, οι Σύνδεσμοί τους, τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα ιδρύματα τους δύνανται να αναθέτουν απευθείας ή με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρο διαγωνισμό) παροχή υπηρεσιών, που δεν υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α'), σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α'), ως προς τα επιτρεπτά χρηματικά όρια, όπως αυτά καθορίζονται με τις εκάστοτε εκδιδόμενες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Για την απευθείας ανάθεση απαιτείται απόφαση Δημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας, προέδρου συνδέσμων, νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, χωρίς προηγούμενη απόφαση του συμβουλίου» (η παρ. 9 προστέθηκε με την παρ. 13 άρθρου 20 ν. 3731/2008, ΦΕΚ Α' 263/23.12.2008) και στο άρθρο 273, ότι: «Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 2 του άρθρου 209, οι κάθε είδους υπηρεσίες, εκτός από τις υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α'), διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 28/1980 (ΦΕΚ 11 Α'), με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του π.δ/τος 346/1998 (ΦΕΚ 230 Α'), ως ισχύει» (βλ. ήδη π.δ. 60/2007 και άρθρα 287 παρ. 1 του ν. 3463/2006 και 77 του π.δ/τος 60/2007).

3. Το άρθρο 1 του ν. 3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 42 και 85) ορίζει ότι: «1. "Δημόσια σύμβαση" είναι η έγγραφη σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας, η οποία συνάπτεται μεταξύ αναθέτουσας Αρχής της παραγράφου 9 και αναδόχου της παραγράφου 19 και έχει ως αντικείμενο την εκπόνηση μελέτης ή την παροχή λοιπών υπηρεσιών μηχανικού, όπως αυτή ορίζεται στις κείμενες διατάξεις, καθώς και την παροχή υπηρεσιών άλλων ελευθέρων επαγγελματιών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2. Οι δημόσιες συμβάσεις του νόμου αυτού διακρίνονται σε συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών. 2. α) "Μελέτη" είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, που αποβλέπει ιδίως στην παραγωγή τεχνικού έργου ή στην επέμβαση σε τεχνικό έργο ή αφορά στο σχεδιασμό και την απεικόνιση τεχνικού έργου ή παραγωγικής διαδικασίας ή σε μεθόδους ανάπτυξης και σχεδιασμού του ευρύτερου χώρου. (...) β) "Σύμβαση παροχής υπηρεσιών" είναι η σύμβαση στην οποία η παροχή του αναδόχου συνίσταται στην προσφορά γνώσεων και ικανοτήτων, με τη διάθεση κυρίως συγκεκριμένου επιστημονικού προσωπικού και άλλων μέσων επί ορισμένου χρόνου, που προσδιορίζεται είτε ημερολογιακά είτε σε συνάρτηση με ορισμένο γεγονός της διαδικασίας παραγωγής έργου. Ως συμβάσεις παροχής υπηρεσιών νοούνται ιδίως οι συμβάσεις: αα) για τη σύνταξη των τευχών δημόσιου διαγωνισμού ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας, ββ) Για τον έλεγχο και την επίβλεψη έργου ή μελέτης, όπως η επίβλεψη προσδιορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25, γγ) Για την υποστήριξη της υπηρεσίας στη διεξαγωγή ανάθεσης σύμβασης μελέτης, έργου ή υπηρεσίας, στην επίβλεψη ή έλεγχο μελέτης και στη διοίκηση ή επίβλεψη ή έλεγχο έργου. (...). 5. "Ανοικτή διαδικασία" είναι η διαδικασία ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας στην οποία μπορεί να υποβάλει προσφορά κάθε ενδιαφερόμενος. 6. "Κλειστή διαδικασία" είναι η διαδικασία ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας στην οποία μπορεί να υποβάλει αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κάθε ενδιαφερόμενος, αλλά προσφορά υποβάλλουν μόνον οι υποψήφιοι που προεπιλέγονται από την αναθέτουσα Αρχή. 7. "Διαδικασία με διαπραγμάτευση" είναι η διαδικασία ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας στην οποία οι αναθέτουσες Αρχές προσκαλούν τους ενδιαφερόμενους που επιλέγουν και διαπραγματεύονται τους όρους της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς. (...) 9. "Αναθέτουσες Αρχές" είναι το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) όλων των βαθμών (...)». Περαιτέρω, το άρθρο 2 του ίδιου ως άνω νόμου ορίζει ότι: «1. Ο νόμος αυτός ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση όλων των δημοσίων συμβάσεων, ανεξαρτήτως αξίας, για την εκπόνηση μελετών και παροχή λοιπών υπηρεσιών μηχανικού και των άλλων ελευθέρων επαγγελματιών των κατηγοριών μελετών της παραγράφου 2, που εμπίπτουν καθ' ύλην στο "Παράρτημα ΙΙ Α" της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και στο "Παράρτημα ΧVΙΙΑ" της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ, όπως εκάστοτε ισχύουν, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας Αρχής. 2. Οι μελέτες ή και υπηρεσίες επίβλεψης μελετών και έργων, ανάλογα με το αντικείμενό τους, διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες: (1) (...) (8) στατικές μελέτες (μελέτες φερουσών κατασκευών κτιρίων και μεγάλων ή ειδικών τεχνικών έργων) (...) (20) γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες (...)», το άρθρο 9 παρ. 1 (ως έχει μετά την αντικατάστασή του με την παρ.3 του άρθρου 5 του ν. 3481/2006, ΦΕΚ Α'

162/2.8.2006) και 2 ορίζει ότι: «1. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών της παρ. 2β' του άρθρου 1 μπορούν να ανατίθενται από τον κύριο του έργου: α) σε έργα και υπηρεσίες συγχρηματοδοτούμενες από κοινοτικές πηγές χρηματοδότησης, όταν τούτο υπαγορεύεται από τους κανόνες διαχείρισης των κοινοτικών κονδυλίων ή β) σε κάθε περίπτωση αιτιολογημένης αδυναμίας των αναθετουσών αρχών να ανταποκριθούν στα καθήκοντα που αντιστοιχούν στις ανατιθέμενες συμβάσεις. (...) 2. Για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών τηρείται είτε η ανοικτή είτε η κλειστή διαδικασία. (...)» και το άρθρο 10 ότι: «1. (...). 2. Επιτρέπεται η χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση σχετικής προκήρυξης μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) (...) γ) Αν κρίνεται απολύτως απαραίτητο και υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη, που οφείλεται σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα Αρχή και δεν επιτρέπει την τήρηση των προθεσμιών δημοσίευσης της προκήρυξης, που ορίζονται στο άρθρο 12. Η έλλειψη επαρκούς χρόνου που συνιστά την κατεπείγουσα ανάγκη δεν πρέπει να οφείλεται σε γεγονότα για τα οποία έχει ευθύνη η αναθέτουσα Αρχή (...) στ) Όταν συντρέχει επείγουσα περίπτωση για την ανάθεση μελέτης με συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή μέχρι 30.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), ή σύμβασης παροχής υπηρεσιών μέχρι 15.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.). Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται γνωμοδότηση του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου σχετικά με τη συνδρομή της επείγουσας περίπτωσης Συμβάσεις που συνάπτονται κατά παράβαση των διατάξεων της περίπτωσης αυτής είναι άκυρες και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα... 5. Όταν οι αναθέτουσες Αρχές προσφεύγουν στη διαδικασία της παραγράφου 2, επικαλούμενες τις περιπτώσεις α', γ' και στ' καλούν για διαπραγμάτευση τουλάχιστον τρεις υποψηφίους, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός με τα νόμιμα προσόντα (βλ. Ελ.Συν. IV Τμ. 187/2011).

4. Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: α) Ο νομικός χαρακτηρισμός της εκάστοτε υφιστάμενης έννομης σχέσης ως μελέτης ή παροχής υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3316/2005 ή ως παροχής υπηρεσιών που δεν υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3316/2005 και για τις οποίες τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 209 παρ. 9 του Δ.Κ.Κ. και, συνακόλουθα, ο καθορισμός, συνεπεία του ως άνω γενόμενου χαρακτηρισμού, της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθηθεί για την επιλογή του αντισυμβαλλόμενου αναδόχου είναι ζήτημα πραγματικό και γίνεται κατόπιν, το μεν, εκτίμησης των εκτελούμενων υπηρεσιών, το δε, ερμηνείας της βούλησης των μερών. β) Στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3316/2005 υπάγονται τόσο οι μελέτες που συγκροτούν το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, το οποίο αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στην ανάλυση αποτελεσμάτων μετρήσεων και στην επεξεργασία αυτών (πρβλ Ελ.Συν. IV Τμ. 216/2009, 178/2008, 179/2008) όσο και οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών στις οποίες η παροχή του αναδόχου συνίσταται στην προσφορά των γνώσεων και ικανοτήτων που διαθέτει, οι οποίες σε συνδυασμό με εξειδικευμένο προσωπικό ή άλλα μέσα τείνουν στην επίτευξη ενός έργου εντός ορισμένου χρονικού πλαισίου. Στην τελευταία αυτή κατηγορία υπάγονται μεταξύ άλλων οι συμβάσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την υποστήριξη της υπηρεσίας στη διεξαγωγή ανάθεσης σύμβασης μελέτης, έργου ή υπηρεσίας, στην επίβλεψη ή έλεγχο μελέτης που η ίδια πρόκειται να συντάξει καθώς και την εκπόνηση των σχεδίων και των τευχών δημοπρατήσεως έργου που στηρίζονται σε αυτές, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/18/EK (πρβλ. απόφαση ΔΕΚ της 4.3.1999 στην υπόθεση C-258/97, Συλλογή Νομολογίας ΔΕΚ 1999, σελ. I-01405, Ελ.Συν. IV Τμ. πραξ. 24/2012, 187/2011). Με τις διατάξεις δε του ν. 3316/2005 καθιερώνεται ο κανόνας της σύναψης των σχετικών συμβάσεων ύστερα από δημόσιο, ανοικτό ή κλειστό, διαγωνισμό, ώστε να καθίσταται δυνατή, με την προσέλευση μεγάλου ή έστω ικανού αριθμού μειοδοτών, η ανάπτυξη επαρκούς ανταγωνισμού και η διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων των Ο.Τ.Α., με την επιλογή της πλέον συμφέρουσας γι' αυτούς προσφοράς. Μόνο κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες καθορίζονται ρητά και περιοριστικά από τις ανωτέρω διατάξεις (βλ. Ελ.Συν. VII Τμ. πραξ. 102/2009, 120, 199/2010, I Τμ. 170/2010). γ) Λόγω του ειδικού χαρακτήρα αυτών των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, αντικείμενο των οποίων αποτελεί, κατά κύριο λόγο, η προσφορά τεχνογνωσίας, εμπειρίας και ειδικευσης σε συγκεκριμένο αντικείμενο οι συμβάσεις αυτής της κατηγορίας, οι οποίες συνάπτονται από το Δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, πρέπει να συνοδεύονται από ειδική αιτιολόγηση της αδυναμίας των οικείων υπηρεσιών να προβούν οι ίδιες, με τους υπαλλήλους που διαθέτουν, στην επίτευξη του αποτελέσματος που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης. Ειδική αιτιολόγηση για την αδυναμία εκπλήρωσης των καθηκόντων που ανατίθενται με τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών απαιτείται και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης (απευθείας ανάθεσης), χωρίς δημοσίευση προκήρυξης. Η διαδικασία αυτή συγχωρείται, μεταξύ άλλων, όταν

η προϋπολογισθείσα δαπάνη της σύμβασης παροχής υπηρεσιών δεν υπερβαίνει το ποσό των 15.000,00 ευρώ και υφίστανται γεγονότα που συνιστούν επείγουσα ανάγκη για την ανάθεσή της. Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται, μεταξύ άλλων γνωμοδότηση του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου σχετικά με τη συνδρομή του επείγοντος (βλ. Ελ.Συν. IV Τμ. 16/2010, 187/2011, 120/2010 καθώς και Κλιμάκιο VII Τμημ. 159/2012), ενώ στην περίπτωση επίκλησης από την αναθέτουσα αρχή συνδρομής λόγων κατεπείγουσας ανάγκης ή επείγουσας περίπτωσης σύναψης σύμβασης παροχής υπηρεσιών, μέχρι ποσού 15.000 ευρώ, προσκαλούνται υποχρεωτικά για διαπραγμάτευση τρεις υποψήφιοι, δ) Η διάταξη του άρθρου 83 του ν. 2362/1995, η οποία ρυθμίζει την περίπτωση της απευθείας ανάθεσης, μεταξύ άλλων, και της παροχής υπηρεσιών, όταν η δαπάνη της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000 ευρώ, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στις περιπτώσεις των συμβάσεων μελετών ή συναφών υπηρεσιών, αφού αυτές διέπονται από τις προμνησθείσες ειδικές διατάξεις του ν. 3315/2005 (Ελ.Συν. IV Τμ. πραξ. 172/2009, VII Τμ. πραξ. 199/2010).

5. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με το από 19.9.2012 έγγραφό της προς την Υπηρεσία Προγραμματισμού του Δήμου XXX, η Τεχνική Υπηρεσία του ως άνω Δήμου, αφού διαπίστωσε ότι η παροχή υπηρεσιών συμβούλου για την προετοιμασία φακέλου προκειμένου να ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ 2007-2013) και να χρηματοδοτηθεί από αυτό το έργο «Ολοκλήρωση έργου πρώτου τμήματος α' φάση αποχέτευσης & ΒΙΟΚΑ ευρύτερης περιοχής XXX πρόσκληση 2.7» δεν είναι αμιγώς τεχνικής φύσεως, αλλά πρόκειται για παροχή υπηρεσιών χρηματοοικονομικού συμβούλου έργων με εξειδίκευση στη χρηματοδότηση έργων δημοσίων επενδύσεων από τα κοινοτικά πλαίσια και τους πόρους ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων, δήλωσε αδυναμία εκτέλεσης της άνω υπηρεσίας. Ακολούθως, με την 254/24.10.2012 απόφασή του ο Δήμαρχος XXX ανέθεσε την υπηρεσία «υπηρεσίες συμβούλου για την προετοιμασία φακέλου για την ένταξη και χρηματοδότηση από το Ε.Π. ΕΠΠΕΡΑΑ» στην εταιρεία μελετών με την επωνυμία «XXX» (και το διακριτικό τίτλο XXX), αντί αμοιβής 24.600,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Στις 25.10.2012 μεταξύ του Δημάρχου XXX και της φερόμενης ως δικαιούχου του χρηματικού εντάλματος, εταιρείας υπογράφηκε σύμβαση, με αντικείμενο την έγκαιρη προετοιμασία φακέλου των προγραμμάτων, τεχνικών δελτίων έργων, τροποποίηση υφιστάμενων καθώς και διαχειριστική παρακολούθηση των έργων κατά τη φάση υλοποίησής τους προκειμένου το προαναφερόμενο έργο να ενταχθεί στο ως άνω Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και να χρηματοδοτηθεί από αυτό. Ειδικότερα, στο παραδοτέο αντικείμενο, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο της σύμβασης, στο οποίο ενσωματώθηκαν και οι απαιτήσεις της τεχνικής περιγραφής της ως άνω υπηρεσίας, περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, η αίτηση χρηματοδότησης, το τεχνικό δελτίο προτεινόμενης πράξης, βεβαίωση διαχειριστικής επάρκειας, στοιχεία τεκμηρίωσης αρμοδιότητας δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης, χρηματοοικονομική ανάλυση, βεβαίωση του δικαιούχου ή του φορέα χρηματοδότησης περί μη χρηματοδότησης της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο ΕΠ στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, βεβαίωση για δαπάνες που ήταν επιλέξιμες μέχρι τη λήξη εκάστου επιχειρησιακού προγράμματος καθώς και για μη επιλέξιμες δαπάνες ανά έργο, διαχειριστικό σχέδιο λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και του συνολικού έργου, βεβαίωση έναρξης ή μεταβολής εργασιών μη φυσικού προσώπου, λοιπά στοιχεία που θεωρούνται απαραίτητα από την ΕΥΔ για την προτεινόμενη προς ένταξη πράξη (οι υποβληθείσες μελέτες και τα τεύχη δημοπράτησης της προτεινόμενης πράξης, το τεχνικό δελτίο του έργου, αντίγραφο του τελευταίου ανακεφαλαιωτικού πίνακα, αντίγραφο του τελευταίου εξοφλημένου λογαριασμού, πορίσματα έλεγχων) καθώς και αίτηση επιβεβαίωσης χρηματοδοτικής ενίσχυσης βάσει των άρθρων 39 έως 41 του Καν. ΕΚ 1083/2006. Ως συμφωνηθείσα αμοιβή ορίστηκε το ποσό των 24.600,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και ως χρόνος ολοκλήρωσης των εργασιών ορίστηκε χρονικό διάστημα δύο μηνών από την υπογραφή της σύμβασης. Τελικώς, παραδόθηκαν από τη φερόμενη ως δικαιούχο των χρηματικών ενταλμάτων εταιρεία, το τεχνικό δελτίο προτεινόμενης πράξης ΕΤΠΑ, Ταμείου Συνοχής, στο οποίο αναφέρεται η ταυτότητα της πράξης, το φυσικό αντικείμενο του έργου, οι δείκτες παρακολούθησης καθώς και το χρηματοδοτικό σχέδιο, το τεχνικό δελτίο προτεινόμενης πράξης – Ταμείου Συνοχής – ΕΚΤ, στο οποίο πλην των ανωτέρω περιλαμβάνονται τα στοιχεία σκοπιμότητας, η ωριμότητας της πράξης, καθώς και παραρτήματα για πράξεις επιχορηγήσεων, βεβαίωση περί μη διπλής χρηματοδότησης της προβλεπόμενης δαπάνης της προτεινόμενης πράξης, αίτηση χρηματοδότησης για ένταξη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007 – 2013, τεύχος τεχνικών δεδομένων - ανάλυση της σκοπιμότητας του έργου – πρόγραμμα απαιτούμενων μελετών, χρηματοοικονομική ανάλυση, τεχνική έκθεση του έργου στην οποία εξειδικεύεται η τεχνική περιγραφή του, συνοπτική περιγραφή και προϋπολογισμός του έργου. Μετά την εκτέλεση των ως άνω υπηρεσιών, η ανάδοχος εξέδωσε

το υπ' αριθμ. 4/15.4.2013 τιμολόγιο, ποσού 24.600,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), επί τη βάσει του οποίου και κατόπιν της 92/2013 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου, με την οποία ψηφίστηκε ισόποση πίστωση εις βάρος του Κ.Α.Ε. 6142.012, ο Δήμος ΧΧΧ εξέδωσε το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στις προηγούμενες σκέψεις, το Κλιμάκιο κρίνει ότι η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη, διότι διενεργήθηκε βάσει των διατάξεων που διέπουν την απευθείας ανάθεση παροχής υπηρεσιών και όχι βάσει των διατάξεων του ν. 3316/2005, καθόσον, οι ανατεθείσες εργασίες, εντάσσονται εννοιολογικά στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών του άρθρου 1 παρ. 2β' του ν. 3316/2005 και όχι στις λοιπές υπηρεσίες που διενεργούνται κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί προμηθειών. Τούτο διότι, όπως προκύπτει από την τεχνική έκθεση των ανατεθεισών υπηρεσιών και την καταρτισθείσα σύμβαση, οι συμβαλλόμενοι απέβλεψαν στην υποστήριξη της τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου ΧΧΧ για την εξασφάλιση της υπαγωγής του έργου στο ΕΣΠΑ και ειδικότερα, στις γνώσεις και ικανότητες της φερόμενης ως δικαιούχου του χρηματικού εντάλματος, προκειμένου να υλοποιηθεί, μέσω του επιστημονικού προσωπικού αυτής και εντός χρονικού διαστήματος δύο μηνών από την υπογραφή της σύμβασης, συγκεκριμένη υπηρεσία (ένταξη του ως άνω έργου σε επιχειρησιακό πρόγραμμα ώστε να χρηματοδοτηθεί). Σε κάθε περίπτωση, η υποστήριξη της τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου στις ενέργειες χρηματοδότησης του έργου «Ολοκλήρωση έργου πρώτου τμήματος α' φάση αποχέτευσης & ΒΙΟΚΑ ευρύτερης περιοχής ΧΧΧ πρόσκληση 2.7», αποτελεί προαπαιτούμενο της διαδικασίας διαγωνισμού του ως άνω έργου και συνεπώς συνδέεται άμεσα και με την υποστήριξη της τεχνικής υπηρεσίας στη διεξαγωγή διαγωνισμού για την ανάθεσή του. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από το τελικώς παραδοτέο αντικείμενο της σύμβασης η ανάδοχος εταιρεία προέβη και στη σύνταξη ορισμένων τευχών δημοπράτησης του έργου (τεχνική περιγραφή καθώς και προϋπολογισμός έργου), υπηρεσίες οι οποίες ρητά χαρακτηρίζονται ως συμβάσεις παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3316/2005. Επομένως, για την ανάθεση των ανωτέρω υπηρεσιών έπρεπε να εφαρμοσθούν οι διατάξεις του ν. 3316/2005, οι οποίες ως ειδικές κατισχύουν (κατά ρητή πρόβλεψη στο άρθρο 46 παρ. 2 περ. ε' αυτού) των γενικών διατάξεων του άρθρου 83 του ν. 2362/1995, ενώ θέτουν, όπως ήδη εκτέθηκε στην προηγούμενη σκέψη, αυστηρές προϋποθέσεις για την απευθείας ανάθεση υπηρεσιών (άρθρο 10 του ν. 3316/2005), η συνδρομή των οποίων δεν προκύπτει στην προκειμένη περίπτωση. Ενόψει αυτών, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο ισχυρισμός του Δήμου ότι οι ως άνω υπηρεσίες, αφορούν σε διοικητικές και χρηματοοικονομικές διαδικασίες κατάρτισης φακέλου για την επανένταξη του έργου σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η εντελλόμενη με το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα δαπάνη, είναι μη νόμιμη, διότι για την κατάρτιση της οικείας σύμβασης εσφαλμένα ακολουθήθηκε η διαδικασία επιλογής αναδόχου, που προβλέπεται στις διατάξεις περί υπηρεσιών και όχι η διαδικασία του προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 3316/2005, και επομένως το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 46, οικονομικού έτους 2013, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου ΧΧΧ, ποσού 24.600,00 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθεί.